

ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕТО МОЖЕ ДА ЗНАЧИ ПОВЕЌЕ ЕМИСИИ ИЛИ ЗГОЛЕМЕНО АПСОРБИРАЊЕ НА ЕМИСИИ

Според Глобалниот индекс за климатски ризици, во 2018 помалку развиените земји биле повеќе погодени од климатските промени од индустријализираните земји. Но, топлотните бранови и сушите во 2018 година се јасен индикатор дека и земјите со високи приходи ги чувствуваат последиците од климатските промени повеќе од било кога. Токму затоа ефективно ублажување на климатските промени е во интерес на сите земји во светот.

Инаку Глобалниот индекс за климатски ризици анализира до кој степен земјите и регионите се погодени од влијанието на климатските промени преку анализа на загубите поврзани со екстремни временски услови (невреме, поплави, топлотни бранови итн.). За анализата за 2020 во предвид се земени најновите расположиви податоци - за 2018 и од 1999 до 2018 година.

Земјите и териториите најмногу погодени во 2018 година се Јапонија, Филипините, како и Германија. За периодот од 1999 до 2018 година највисоко се рангирани Порторико, Мјанмар и Хаити.

Делегатите на COP25 треба да најдат начин како да го решат недостатокот на дополнително финансирање за да им помогнат на најсиромашните луѓе и држави да се справат со загубите и штетите од климатските промени.

ПРИРОДНИОТ ГАС И НАФТАТА ГИ ДВИЖАТ ЕМИСИИТЕ НА CO2 ВО НАГОРНА ЛИНИЈА

Околку половина од порастот на глобалните емисии на CO2 во последните 3 години доаѓаат од согорување на природниот гас и нафта. Емисиите на

СПОРЕДЕНО СО ЈАГЛЕНОТ,
ПРИРОДНИОТ ГАС Е ПОЧИСТО
ФОСИЛНО ГОРИВО, НО ПРИРОДНИОТ
ГАС САМО ЈА ЗАГРЕВА ПЛАНЕТАТА
ПОБАВНО ОД ЈАГЛЕНОТ.

CO2 кои доаѓаат од јаглен се во опаѓање, особено во ЕУ и Кина. Во ЕУ, цената на јагленот е многу висока поради имплементација на EUETS – главна алатка на ЕУ за намалување на емисиите на стакленички гасови на ефикасен начин.

Вака пишува во последниот извештај за состојбата со глобалниот буџет на јаглород (Global carbon budget) за 2019 година.

При согорувањето на природен гас се емитуваат околу 40 проценти помалку CO2 отколку кога согорувате јаглен, но сепак не е енергенс со нула емисии на јаглород. Со замена на јагленот со природен гас во производството на електрична енергија, најверојатно ќе се намалат и емисиите на CO2 но ова е во најдобар случај само краткорочно

решение. Сите емисии на CO₂ ќе треба брзо да се доведат на нула. Споредено со јагленот, природниот гас е почисто фосилно гориво, но природниот гас само ја загрева планетата побавно од јагленот.

Емисиите од националниот транспорт се во забрзан пораст, особено од авио транспортот и се очекува да продолжат да растат.

СПЕЦИЈАЛЕН ИЗВЕШТАЈ НА ИРСС ЗА КЛИМА И ИСКОРИСТУВАЊЕ НА ЗЕМЈИШТЕТО

Околу една четвртина од почвата која не е под мраз на планетата е подложена на деградација предизвикана од човекот. Климатските промени ја влошуваат деградацијата на земјиштето, особено во крајбрежните области, речните делти, сушните подрачја и во области под пермафрост. Во периодот

СО ЗАБРЗАН ПОРАСТ НА
ТЕМПЕРАТУРИТЕ СЕ ОЧЕКУВА ДА
ПОРАСНАТ И ЗАЧЕСТАТ
ТОПЛОТНИТЕ БРАНОВИ, ПОРОЈНИ
ДОЖДОВИ И СУШИ ВО МНОГУ
РЕГИОНИ ВО СВЕТОТ.
МЕДИТЕРАНОТ МОЖЕ ДА
ОЧЕКУВА И ЗАЧЕСТЕНИ ПОЖАРИ.
– ИРСС СПЕЦИЈАЛЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА
КЛИМА И ПОЧВА

помеѓу 1961-2013 година, годишната површина на сушните подрачја се зголемил, во просек за нешто повеќе од 1% годишно, со голема меѓу-годишна варијабилност. Во 2015 година, околу 500 (380-620) милиони луѓе живееле во области кои доживеале опустинување помеѓу 1980-тите и 2000-тите години.

Податоците покажуваат дека од 1961 до сега се удвоило конумирањето на растителни масла и месо кои директно влијаат на уништување на поголеми површини почва која има способност да складира јаглерод. Само одржливо искористување на земјиштето би можело да придонесе во намалување на емисиите на стакленички гасови.

АКО ЗАСТАНЕМО ЗАЕДНО – ЌЕ ПОБЕДИМЕ

Претставниците на граѓанските организации на конференцијата се солидаризираа со движењето на младите од светот „Петоци за иднината“ кога најголемата мрежа на граѓански организации во светот – Climate Action Network отстапи простор и им даде поддршка на овие млади луѓе за да може нивната порака од COP25 да биде споделена со Светот.

Единство и солидарност со сите погодени заедници, работниците и сите кои ги трпат последиците од климатските промени, беше нивната порака.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА И СЛОВЕНИЈА ДОБИТНИЦИ НА ДЕНЕШНАТА „ФОСИЛ НА ДЕНОТ“ НАГРАДА

Граѓанските организации на конференцијата за клима организираат дневно доделување на награда „Фосил на денот“ за исклучителни напори во уназадување на преговорите или активности на домашно тло кои би предизвикале дополнителни емисии на стакленички гасови. Денес со оваа награда се закитија БиХ и Словенија заради планови за нова термоелектрана на лигнит – Тузла 7 со заем од Словенската НЛБ банка. Граѓаните на БиХ веќе ги трпат последиците од климатските промени со поплави кои ја погодија земјата во 2014 и високото аерозагадување виновно за нарушување на здравјето на граѓаните.

Пораката е и дека не смее да се дозволи јавните пари да бидат употребени за проекти кои ја загрозуваат климата и здравјето на граѓаните на било која држава во светот.